

Évfordulós tanácskozás, jubileumi hét

Százhusz éves a Csillag börtön

Tegnap volt százhusz éve, hogy az első rabok megérkeztek a szegedi Csillag börtönbe. Az évforduló alkalmából szakmai tanácskozást rendezett az intézmény.

MUNKATÁRSUNKTÓL

A szegedi Csillag börtön a magyar büntetés-végrehajtás meghatározó intézménye, amely története során sokrétű feladatot látott el. Napjainkban is fontos szerep hárul rá, hiszen az ország olyan elítélteit őrzi, akik a legsúlyosabb bűnök elkövetése miatt töltik falai között hosszú tartamú szabadságvesztésüket.

Ezeket a szavakat *Petrétei József* igazságügyi miniszter mondta el tegnap a Szegedi Fegyház és Börtön dísztermében, ahol konferencia keretében emlékeztek meg arról, hogy napra pontosan 120 évvel ezelőtt érkeztek meg az első rabok Szeged árvíz után megépült új börtönébe.

A tanácskozáson – amelyen részt vett *Bökönyi István* vezérőrnagy, a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka is, a börtönélet elítéltekre gyakorolt hatásáról éppen úgy szó esett, mint a tényleges életfogytig tartó sza-

Petrétei József igazságügyi miniszter és Bökönyi István parancsnok a rabok gyűrűjében Fotó: Karnok Csaba

badságvesztés eddigi tapasztalatairól, s a résztvevők ízelítőt kaphattak egy kis börtöntörténelemből is.

A Csillag-ünnep egész héten át

tart – kiállítások, előadások, koncertek követik egymást. Tegnap nyílt meg lapunk fotóriporterének, *Schmidt Andrénak* Csillaglakók című tárlata a börtön főépületében, a díszteremben délután ünnepi hangversenyt rendeztek, míg a Móra Ferenc Múzeum börtöntörténeti kiállításnak ad otthont.

Petrétei a honosítási eljárás könnyítéséről

MUNKATÁRSUNKTÓL

A honosítási eljárás könnyítésére vonatkozó javaslatát a hét végére készíti el az igazságügyi tárca – mondta tegnap szegedi sajtótájékoztatóján *Petrétei József*. Az igazságügyi miniszter közölte: a tárca megvizsgálta a határon túli magyarok állampolgársághoz jutásával kapcsolatos

jogszabályok változtatásának, könnyítésének lehetőségét. Petrétei a honosítási eljárás könnyítésére több területen is lát lehetőséget. Változhat az egyéves magyarországi tartózkodást előíró szabály, az állampolgársági vizsga intézménye, illetve szóba jöhet az eljárás hosszát maximaláló huszonegy hónapos időtartam csökkentése.

Áttekintik az idegenrendészeti jogszabályokat is, mivel ezek szabályozzák a később állampolgárságért folyamodók magyarországi tartózkodását. A miniszter elmondta, hogy az idegenrendészeti eljárások 70 százaléka Budapestre koncentrálódik, az állampolgárságért folyamodók 90 százaléka határon túli magyar.

Tizenegy város küzd az Európa kulturális fővárosa címért

Gyurcsány Ferenc Pécsnek ígérte?

Magyarország tizenegy városa szeretne Európa kulturális fővárosa lenni 2010-ben. Szeged önállóan nem adta be pályázatát, így nem is nyerheti el a címet, csupán Pécs fő partnereként vesz részt a programban.

MUNKATÁRSUNKTÓL

Magyarországról Budapest, Debrecen, Eger, Győr, Kaposvár, Kecskemét, Miskolc, Pécs, Veszprém, Székesfehérvár és Sopron adta be pályázatát az év végi határidőig a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumához az Európa kulturális fővárosa címre. 2010-ben egy német és egy magyar város egyszerre viselheti a megtisztelő titulust, amely általában az idegenforgalom jelentős növekedését hozza.

Kunszt Márta, Pécs alpolgármestere szerint városának – és vele fő partnerének, Szegednek – jók az esélyei, mert pályázatuk

egyik csomópontja a határokon átnyúló délvidéki szerepkör hangsúlyozása. A két város együttműködése nem mondva csinált: a baranyai megyeszékhely a horvát-szlovén-osztrák, Szeged pedig szerb és román regionális kapcsolatait adta a pályázathoz, így az egész délkeleti régiót be tudják majd kapcsolni az európai kultúráramlatba. Mivel a pályázatot csak egy város nyújthatta be, és a kiírás szerint a győztes egyedül viselheti majd a címet, Szeged mindenképp háttérbe szorul. Az sem mindig jelent meg Pécs kommunikációjában, hogy részese a projektnek. A magyar sajtóban keringő információk szerint *Gyurcsány Ferenc* miniszterelnök az őt támogató *Toller László* pécsi polgármesternek, az MSZP egyik erős emberének ígéretet tett: városa lesz majd a befutó. Sokak szerint erről *Botka László* is tudhatott, ezért nem is szorgalmazta, hogy Szeged fölöslegesen strapálja magát a költséges pályázattal, inkább együttműködési megállapodást kötött Péccsel, amit további harmincöt település támogat a cím elnyerésében. A legfontosabb cél ugyanis az: vidékre kerüljön a cím az erősen lobbizó Budapest ellenében. Pécs mellett szól, hogy az EU nem a fővárosokat, hanem a néhány százezer lakosú régiós központokat szeretné a programmal népszerűsíteni.

A részletes szakmai tervek tartalmazó pályázatok alapján február közepén döntenek arról, hogy melyik az a három város, amelyek az előválogatóból továbbjut. A zsűri javaslata alapján a végső döntést a kormány hozza meg várhatóan 2005 szeptemberében.

Csak az igénylők egyharmada kapta meg a földalapú támogatást

Előbb a pénz jön, utána a határozat

Csongrád megyében a földalapú támogatásokra 13 ezer 500-an nyújtották be igényüket, de január elején még csak az egyharmaduk jutott pénzhez a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivaltól (MVH). Az MVH a késést a szigorú uniós ellenőrzéssel magyarázza.

Zsombói olvasónk panaszkolt – név és cím a szerkesztőségben –, hogy még mindig nem kapta meg a földalapú támogatást, holott 2004. szeptember 27-én beadta igénylését a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalhoz. Az egyéni vállalkozó hölgy – aki kényszervállalkozónak is tekinthető, hiszen több mint három évtizedig könyvelőként dolgozott – 3,4 hektárnyi területet bérel, viszont pénz híján képtelen elvégezni a szükséges munkálatokat a szántón, előkészíteni a jövő évi termést. Mivel még a bérleti díjat se tudja kifizetni, attól tart, felmondják a szerződését.

Csongrád megyében a 13 ezer 507 igénylő közül tegnapig 4 ezer 500 ügyfélnek, a várakozók egyharmadának utalták át a pénzt – tájékoztatott *Géczi Lajosné*, az MVH szegedi kirendeltségének vezetője. Elmondta, nagyobb gondot okoz a kifizetés, mint amire számítottak. Ráadásul az eljárási rend szigorú és hosszadalmas, a kérelmek több szintű ellenőrzésen esnek át. Előírás, hogy azok öt százalékát szűrőpróbaszerűen a helyszínen kell ellenőrizni, az eleve hibás igényléseket – nagyobb területre kérik a gazdák a támogatást, mint amekkorát valójában műve-

lés alá vontak – pluszban le kell mérni a műholdas rendszerrel. Ezt követően működésbe lendül az uniós „négy szem elve”: ugyanazt az ügyiratot két ember is megnézi.

Géczi Lajosné elmondta: precízen kell dolgozniuk, máskülönben uniós ellenőrzést kapnak, és azt követően szankcionálhatják az országot. Akik hibátlan kérel-

met nyújtottak be, vagy olyan szerencséjük volt, hogy közös „blokkjukban” se az ő hektárjaik, s mások földjeivel nem volt probléma, például túligénylés, azok már megkapták a pénzüket – korábban, mint magát a határozatot. Ha egy adott blokkban egy valakivel gondok keletkeztek, az a többiek ügyére is kihatott.

FEKETE KLÁRA

37 EZER FORINT A TELJES ÖSSZEG

A termelők területalapú támogatás címén egy hektárra összesen 37 ezer forintot kaphatnak. Ebből 17 ezer forint az uniós támogatás (az EU-s átlag 25 százaléka), amit a magyar költségvetés további 19 ezer forinttal (az uniós, átlag 30 százalékaival) egészít ki. Idén májusban a költségvetési pénzből 8 ezret már kaptak a termelők, 2004 végére várták az uniós összeg 80 százalékát, a fennmaradó hányadokat pedig 2005 elejére.

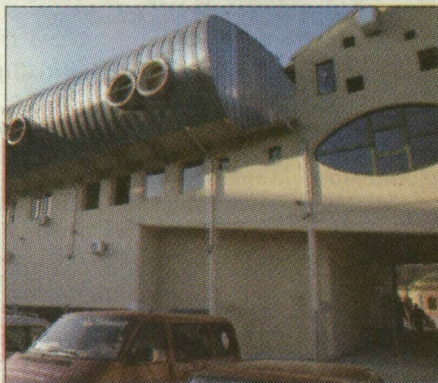
Hajótestre hasonlító harmadik emeletet húztak az Elektroházra

Februárban költözik a kamara

A Párizsi körút felől még állványzat takarja a volt Elektroház épületét, az udvarról azonban már látni a megújult homlokzatot. A kívül-belül felújított házba február végén költözik be a Csongrád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara (CSMKIK).

Egy évvel ezelőtt a kamaránál még azt remélték, hogy karácsonyra beköltözhetnek az új székházba, amelynek építészeti megoldását svájcisapkához hasonlították: ehhez a fejedőhöz hasonlító harmadik emeletet terveztek ugyanis a volt Elektroházra. Ma viszont inkább Nemo kapitány hajójához tudná leginkább hasonlítani *Horváth Lajos*, a Csongrád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara titkára a fíliák és állványok alól előbújó épületet. Egyelőre csak az udvarról lehet gyönyörködni a végeredményben, amely valóban impozáns íves oldalfalával, kajütblakszerű nyílászáróival.

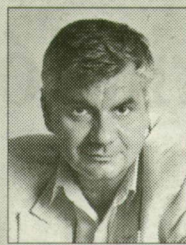
Jelenleg az utolsó simításokat végzik azon

Az új épület

Fotó: Schmidt Andrea

a Párizsi körüti épületen, amelyet 2003 elején vásárolt meg a CSMKIK a békéscsabai Elektroház Kft.-től. A kivitelező kiválasztása közbeszerzési eljárás keretében történt, a munkálatok pedig 2004 tavaszán kezdődtek

Csillagrend

BÁTYI ZOLTÁN

Hogy félelem lengi körül? És megbicsaklik a láb is, amikor az este hazafelé igyekvő meglátja a fényszórókkal pásztázott szögesdrótokat? Ja, kérem, ennek az épületnek már ilyen sors jutott osztályrészül. Éppen 120 esztendeje riogatja úgy a szegedieket a város messze földön híres Csillag börtöne, hogy közben megnyugvást is ad Szeged lakóinak. Mert az igaz: mindenki ott lappang a rettegés, egyszer ő is bekerülhet súlyos bűne büntetéseként. De az is tény, hogy amíg a börtön magas falai állnak, s a szökés teljességgel lehetetlen, nagyobb nyugalomban hajthatjuk álomra fejünket. Mert tudjuk: az ország legveszedelmesebb bűnözői jó kezekben vannak, ahogy a jog fogalmaz: bűnismétlésre esélyük sincs.

Fontos szolgálatot lát tehát el a Szegedi Fegyház és Börtön 1885 januárja óta, s a város polgárai is megbékéltek már azzal, hogy más tájakon barangolva, Szeged nevének hallatán bizony gyorsan szóba kerül a Mars téri Csillag is. Nem véletlenül, hiszen a csillagos történetek és legendák nem állnak meg a megyehatárokon, s a bűnre mindinkább kíváncsi közvélemény szinte napra pontosan tudja, mikor is kezd meg büntetésének letöltését egyik-másik, a médiából elhíresült főgazfickó.

A börtönvilág híreire fogékony persze meghall más információkat is. Jelesül azt: ez a Csillag már korántsem csak egy emberraktár, ahol lakat billeg a vastag rácsos ajtókon. A Csillagban ugyanis hasznos munkát végezhetnek az elítéltek, kinek kedve tartja, iskolapadba ülhet, akár még diplomát is szerezhethet. És annak sincs már semmi akadálya, hogy könyvtárból kölcsönözzön könyvet a hosszú rabságot elviselő, vagy televízióon keresztül figyelje, megnyit is változik a világ, s a fogva tartott művészeti szakkörökben is pallérozhatja tudását.

Ja, kérem, ez mégsem a XIX. század, mikor épült a Csillag, hanem a XXI., amikor – sajnos, egyelőre nem épül. Százhusz éves Csillagunk, és szolgálhatott bármily becsülettel is, manapság nagyon rongyos gúnyában csúfítja a Mars tér egyébként sem felemelő képét. A homlokzatról pörög a vakolat, a tető megroppant már, a falakból is csavarni lehetne itt-ott a vizet. De az sem titok, hogy jó néhány zárkában még oly nagy a zsúfoltság, hogy az ajtón belépve azonnal megfélemlíthetünk uniós igényeinkről.

Mi mást is kívánhatnánk a Mars téri Csillagunknak 120. születésnapján, mint azt: mihamarabb találassék a kincstárban annyi forint, amennyiből átépülhet, megszépülhet az egész épület-együttes, hogy még emberibb körülmények között tölthessék le büntetésüket a Csillag-lakók. Olyan rácsos világban, ahonnan szabadulva a lehető legkevesebb gonddal találhatják meg helyüket a szabadok világában. Nekik is, nekünk is így lenne nyugodtabb életünk.

EURÓPA KULTURÁLIS FŐVÁROSAI

- 2005 Cork (Írország)
- 2006 Patras (Görögország)
- 2007 Luxembourg (Luxemburg)
- 2008 Liverpool (Nagy-Britannia)
- 2009 Ausztria és Litvánia egy-egy városa
- 2010 Németország és Magyarország egy-egy városa
- 2011 Finnország és Észtország egy-egy városa
- 2012 Portugália és Szlovénia egy-egy városa
- 2013 Franciaország és Szlovákia egy-egy városa
- 2014 Svédország és Lettország egy-egy városa
- 2015 Belgium és Csehország egy-egy városa

F. K.